

„Minu klass tegutseb jätkusuutlikult”

**SAME WORLD keskkonnaalase jätkusuutlikkuse õpetamise heade tavade
üleeuroopaline võistlus**

Maailmahariduskuu Valgas 2014-2016

Pille Olesk

õpetaja, projektijuht

II- IX klass

pille.olesk@valgagym.ee

Valga Gümnaasium

17.05.2017

1. Teema(d)

Palun valige teema, mis teie tavaga kõige enam haakub:

- Kliimamuutus**
- Keskkonnaõiglus**
- Keskkonnaränne**

2. Tutvustus

Palun andke ülevaade õpetamistavast, tuues ära selle põhiteemad, tegevused, eesmärgid ja meetodika:

Põhiteema Kestlik areng

Tegevused: 2014- 2016 oktoobris maailmahariduskuu läbiviimine. Tegevused toimusid Valga Muuseumis ja Valga Gümnaasiumis

Otsene sihtrühm: 2014- 2016 Valga Põhikooli, Valga Priimetsa Kooli, Valga Gümnaasiumi õpilased.

Kaasatud olid 2014.a Valga Kaugõppegümnaasiumi õpilased, 2016.a Valga lasteaedade lapsed.

Eesmärgiks oli läbi praktiliste ja kogemuspõhiste tegevuste laiendada õppurite ja kaaslaste silmaringi, käsitledes ülemaailmseid teemasid, kaasates ja ise õppides koos õppuritega.

Metoodika puhul kasutasime tänast õpikäsitlust: teooria ja praktika käsikäes. Taotluslikult on maailmahariduskuu viidud koolist välja, meie mäluasutusse – kohalikku muuseumisse, et aidata mõista seotust, tänased otsused kajastuvad homses ning tuua nad omakultuurile lähemale.

Igal aastal oli kuu teljeks erinev maailmahariduslik näitus muuseumi galeriis mille eesmärgiks oli aidata tundma õppida erinevaid kultuure ja maid, pöörata tähelepanu kestlikule eluviisile ning tõsta õpilaste, õpetajate teadlikkust läbi erinevate tegevuste.

Maailmahariduskuu korraldamine on Valga Gümnaasiumi ja Valga Muuseumi koostööprojekt.

1,5 tunnised programmi jooksul sai õppepäevale tulnud klass näitust koos korraldajaga uurida, kuulata huvitavat juttu ja kindlasti ka midagi ise valmistada.

Aastate jooksul valmistasime õpilastega taaskasutusmaterjalidest kõrvarõngaid, sokisöödikuid, poekotte kui ka unenäopüüdjaid. Õpilased said tunnis teha ka aktiivseid tegevusi, mängida rollimänge, teha nukuteatrit, lüüa potist valmistatud trummi jne.

Maailmahariduskuu lisaväärtusena müüsimisega kuu raames valminud taaskasutusesemeid (kõrvarõngaid, magneteid, huulepulki) heategevaks otstarbeks muuseumiküllastajatele ning saadud raha saadeti meie pisikeseks panuse - Keenia koolilastele haridustee jätkamiseks. Nii sai ettevõtmine jätkusuutlikust juurde, igaüks meist saab panustada paremale homsele.

(max 200 sõna)

3. Õpetamistava kirjeldus

3.1 Õpetaja(d) – Õpilased

Palun kirjutage siia osalevate õpetajate nimed ning õpilaste arv:

Eestvedaja ja projektijuht Pille Olesk (Täna Valga Gümnaasiumi projekti ja karjäärijuht, kursuse globaliseeruv maailm ja praktiline ÖOKkursus juhendaja, Valga Põhikooli ajaloo ja pärimuskultuuriõpetaja (2014—2015).

2014 - 2015 Valga Muuseumi pedagoog Kersti Salujõe

2016 Valga Muuseumi pedagoog Marju Rebane, Valga Gümnaasiumi huvijuht Egle Kõvask.

Õpilased, kes on kolme aasta jooksul tegevustes osalenud ja aidanud läbi viia maailmahariduskuud on juba tänased 12. klassi õpilased. Abilis oli 8 - 12 (töötubade läbiviijad – abilised, mõned vahetusid aastati).

2014 maailmahariduskuu tegevustes osales 344 õpilast (2 - 12. klass)

2015 maailmahariduskuu tegevustes osales 143 õpilast (2 - 9. klass)

2016 maailmahariduskuu tegevustes osales kokku 246 õpilast (2- 9. klass) ja lasteaialast

3.2 Hariduskontekst

Palun kirjeldage, millises hariduskontekstis õpetamistava rakendatud on:

Klassis toimuvad ja konkreetset ainevaldkonda käsitlevad tegevused (kestusega mõni õpetamistund)

Mitut valdkonda hõlmavad õppekavavälised kooliprojektid (kestusega mõni nädal või mõni kuu)

Muu: palun täpsustage

3.3 Õppetegevused ja õpitulemused

Palun kirjeldage oma õpetamistavaga seotud õppetegevusi ja õpitulemusi:

Selgitus: Valga Gümnaasium kuulub UNESCO ühendkoolide võrgustikku alates 2011 aastast. Esimesed aastad möödusid vaikselt ning ettevaatlikult oma kooli turvaliste seinte vahel. Nüüd on juba vanemad õpilased hakanud noorematele õpitubasid korraldama. Aasta-aastalt oleme kasvanud koos õppuritega erinevaid projekte läbi viies. Sihtgrupe ja koostööpartnereid ning väljundeid on iga aastaga juurde tulnud. Kadunud on konkreetsed piirid ja maailmaharidusest on saanud mõtteviis.

Juba kolm aastat veavad Valga Gümnaasium ja Valga Muuseum maailmahariduskuu läbiviimisel koostöövankrit.

Oktoobrikuise maailmahariduskuu teemad Valgas:

2014 Keenia valguses ja varjus.

2015 Üle ilma, üle maa-Birma

2016 Hingele pai

Õppetegevus

Igal aastal on fookuses erinevad paigad, kultuurid ja inimesed, ning erievad õppemeetodid ja tegevused.

2014 Keenia valguses ja varjus. teemamaa oli Aafrika. Teljeks Pille Oleski fotonäitus Keeniast.

2014 veel õppepäevad kuu möötu välja ei andnud. Siit algas kasvamine.

Tegevused: Toimusid temaatilised loengud ja tasuta töötoad erinevatele sihtgruppidele. Kaasatud olid ka Valga Priimetsa Kooli ehk vene õppekeelega kooli õppurid, nende lisaväärtus oli keelekümbelus.

Põhikoolipäevad: Õpilased said trummi taguda ja afromuusika taustal ehteid teha (eeltöödeldud pudelikorkidest ehetele maaliti küünelakkidega Aafrikast inspireeritud mustreid ja tehti külmpapimagneteid). Pudelikorkide eeltöö tegid Valga Põhikooli õppurid tööõpetuse tunnis.

Gümnaasiumipäev: Loeng õiglasest kaubandusest ja ühine filmivaatamine.

Algklassipäevad. Töötoas tehti kahest südamest kokkupandud liblikas. Pool värviti Aafrika mustriks ja pool meie oma mustrites. Valminud tööd jäid galeriisse rippuma.

Aafrika lapse töötoas said õppurid Aafrika lapse päeva mängida läbi rollimängude (magasid pörandal suhkrukotil, keetsid kividel putru ja maitsesid maisijahuputru, kandsid peas pange jne). Kuulati ja vaadati pilte ja fimiklippe elust teispool ekvaatorit.

2015 Üle maa ja üle ilma – Birma.

Teljeks Kair Käsperi fotonäitus. Innovaatliust lisas näituse avamisel autori Skype kohtumine.

Kuu raames toimusid töötoad erinevatele sihtgruppidele nende vanuselist eripära silmas pidades..Põhikooli vanem astme õpilased kuulasid keskkonnaspetsialistide ettekandeid ja tegid/õmblesid taaskasutusmaterjalist poekotte. Poekotid käisid ära ka Killerkoti konkursil, kus saime eripreemia.

Algklassid tegid rämpstoidu sokisöödikuid taaskasutust silmas pidades ja nukuteatrit valminud töödega.

Põhikooli keskaste mängis õngemängu tervisliku toidu teemadel.

2016 Hingele pai

Möödunud aastal valisime näituseks maailmarändur Toomas Altnurme maalid. Näituse pilte vaadates inspireeris projektimeeskonda valima kitsamaks teemaks indiaanlaste elu ja uskumused. Püstitasime galeriisse vigvami koos lõkkeasemega. Lõkkeümber istudes vestsime õpilasgruppidega indiaanilugusid ja tegime unenäopüüdjaid.

Lõpetuseks korraldasime koolis linnaravale kontserdi „Hingele pai“, kus loeti omaloomingut, tehti mustkunsti ja lauldi. Õpilased küpsetasid külalistele kooli köögis õunakooki ja pirukaid. Nagu maailmahariduskuu nii ka kontsert oli tasuta.

Eelmisel sügisel kutsusime juba töötubadesse ka lasteaiarühmad. Neile muidugi valiti jõukohased käelised tegevused.

Täna vaatame **juba 2017.** aasta sügisesse, mille teemaks on puu. Teljeks on Meelis Kihulase puuteemaline näitus. Isetegemise rõõmu saame tunda puust ehteid tehes.

Õpitulemused

Oskab käsitleda ja seostada kohalikke ning üleilmseid teemasid koos

Mõistab, et tänased otsused kajastuvad homses, omab kriitilist mõtlemist.

Tulemus õpetajale, kes klaasiga koos õppepäeval.

Annab õpetajatele võimaluse rikastada õppetundi, lõimides maailmahariduse läbi aktiivse õppeprotsessi, toetudes alusväärtustele.

(max 1200 sõna)

4. Oma õpetamistavale mõeldes...

Palun mõelge veidi oma õpetamistavale, õpetamise protsessile ja tulemustele. Oleks hea, kui teie ülevaade annaks vastuse mõningatele olulistele küsimustele, näiteks:

- Miks on tegemist hea tavaga?
- Milliseid õpilaste pädevusi ja oskusi tava teie arvates arendada aitas ja kuidas?
- Kuidas on tava seotud käsitletud teemade kohaliku ja globaalse tasandi aspektidega?
- Millised on õpetamistava innovatiivsed omadused?
- Millised olid õpetajate/õpilaste motivatsioon ja algsed põhjused tava rakendamiseks?
- Millised olid tava olulised versta-postid, tugevused ja nõrkused?
- Kas teil on soovitusi teistele õpetajatele, kes on huvitatud teie õpetamistava kohandamisest ja rakendamisest?

Palun kirjeldage ka õpetamistava mõju õpilastele, koolile ja/või kogukonnale:

Pädevused

Õppeprotsessi käigus käsitleti järgmisi pädevusi enim: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus ja ettevõtlikkuspädevus.

Kolme aasta jooksul käsitletud teemaplokid:

Keskkonnaõigus ja jätkusuutlik areng, kultuuriline mitmekesisus ja omakultuur, sallivus ja sotsiaalne õiglus.

Kohalik ja globaalne tasand

Maailmahariduskuu saigi korraldatud mäluasutuses eesmärgipäraselt. Valga Gümnaasium on Unesco ühendkool ja tegeleb globaalse tasandiga aastaid aga ühendkoolide teine pool on oma kultuuri tõstmine ja oma koha teadvustamine kodukohas ja oma kultuuris. Muuseum on just see partner, kes aitab seda poolt rõhutada ja teavitustööd teha.

Motivatsioon sihtrühmadele

Korraldajatele

Kõik saab alguse isiklikust pühendumusest ja ideest, millist kitsaskohta parendada.

Kui oled motiveeritud ja sind inspireerib see, millega tegeled, nakatad ka teisi ja neil tekib huvi sekkuda ja abistada.

Kaasamine andis gümnaasistidele-abilistele ürituse korraldamise praktika, julguse esineda noorematele ja eakaaslastele, võtta vastu otsuseid, vastutada. Teha konkreetselt midagi kestliku maailma heaks, oma kodukoha heaks.

Õpetajatele, kes õppepäevadel osalesid koos oma õpilastega

Tagasiside on maailmahariduskuule väga positiivne ja seda näitab õppepäevade huvi. Ka õpetajad peavad rahule jääma, eks nemad ju otsusta, kas klass tuleb klassiruumist välja. Õpetajatele oleme kahel aastal eraldi reklaampäeva teinud.

Õpilastele

Õpilane sai osaleda põnevas koolitunnis väljaspool koolimaja- muuseumis. Näituse ja töötubade puhul panime rõhku ka ruumi kujundamisele (indiaanitelk, lõkkease, toidunõud, söök ja teised näitlikud vahendid). Kasutasime õpilastes huvi äratamiseks või teabe kinnistamiseks käelisi tegevusi (õmblemine, liimimine jne)

Tugevused ja arenguruum

Läheneb neljas maailmahariduskuu aasta, see näitab tugevust, iga ürituste sarja lõppedes peame nõu, et iga aastaga korraldust paremini teha. Näiteks reklaamida paremini, otse koolidesse õpetajatele. Meil on veel kasutamata sihtgrupe (maakonna lapsed).

Et kahel viimasel aastal on tegemist terve kuu jooksul toimuvate õppetundidega siis saime lisada või ära võtta elemente kui ajast tuli puudu või jäi üle (oli paika loksumis aega). Meil oli alati varuks tegevusi: tants, multifilm jne.

Kolm aastat on toimunud maailmahariduskuu ja neljas 2017 tulemas. Kindlasti peale viiendat aastat peaksime formaati muutma. Tulevikus võib kaaluda osa tegevusi viia õuesõppeks jne.

2017.a teema on „Puu“ siis proovime tuua sisse rohkem interaktiivsust näiteks: veebiülese mikroskoobiga fotode tegemine värvikirevatest puulehtedest, puutoimest jne

Teemapäevadel peame edaspidi panema rõhku ka korraldajate stiiliriietusele. Seda märkasime 2016 indiaanlaste kombeid rõhutava kuul, kui riietusime pärismaalaste kombel.

Soovitused teistele

Maailmahariduse teemad kõnetavad ja pakuvad huvi tänastele noortele.

Õpilased on suurepärased koostööpartnerid. Boonusena võivad õpilased panustada rohkem parterina ja projektis osalemise teha näiteks praktilise tööna.

Maailmakuud viime läbi minimaalse eelarvega, kasutades väga palju taaskasutusmaterjali.

Mõju kogukonnale

Valgas on tekkinud traditsioon ja seda koostööd jätkatakse. Maailmaharidus ei ole võõrsõna kogukonnas, see on suur samm edasi. 2014 toimus loeng ka kohalikule pensionäride ühingule (venekeelse tõlkega). Kogukonnas tähelepanu tõstmiseks ja kaasamiseks oleme näituse avamisel linnarahvale pakkunud avamisel kiiksuga toite arvestades kuu eripära. 2014- maisijahuputru käega söömiseks, piimaga teed plekkkruusidest. 2015- viirukisuutsus eksootiline puuviljalaud jne.

Lisainfo linkidega Lisa1

(max 400 sõna)